

Högskolan i Gävle
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Maria Södling
08-563 085 78
Maria.Sodling@hsv.se
BESLUT

2010-06-29
Reg.nr 641-1510-10

Beslut om tillstånd att utfärda examina på forskarnivå inom området byggd miljö

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda licentiatexamen och doktorsexamen inom området byggd miljö.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Gävle har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området byggd miljö. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande sakkunniga: professor Erik Dahlquist, Mälardalens högskola, professor Birgitta Berglund, Stockholms universitet, professor Jan Olof Dalenbäck, Chalmers tekniska högskola och professor Terry Hartig, Uppsala universitet. Professor Christina Ullenius har fungerat som moderator. Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer med representanter för högskolan vid en hearing i Stockholm den 7 maj 2010. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de bedömningsgrunder som Högskoleverket har utarbetat. De sakkunnigas bedömning är att högskolan ska beviljas tillstånd att ge examina på forskarnivå inom området byggd miljö. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Med hänvisning till 6 kap. 5 b § högskoleförordningen (1933:100) lämnar Högskoleverket även tillstånd att utfärda masterexamen inom samma område.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda licentiatexamen och doktorsexamen inom området byggd miljö.

Högskoleverket beslutar också att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda masterexamen inom samma område.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Anders Flodström efter föredragning av utredaren Maria Södling i närvaro av huvudsekreteraren Lena Adamson, pressekreteraren Kristin Lindqvist och avdelningschefen Magnus Hjort. I ärendets beredning har även utredaren Pär Brännström medverkat.

Anders Flodström

Maria Södling

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Utlåtande för ansökan om tillstånd att examinera på forskarnivå inom området byggd miljö, Högskolan i Gävle

Område: byggd miljö

Ingående forskarutbildningsämnen där utbildning initialt kommer att anordnas: byggnadens energisystem samt inomhusmiljö

Område för examenstillstånd

Högskolan i Gävle ansöker om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området byggd miljö, med byggnadens energisystem respektive inomhusmiljö som ingående forskarutbildningsämnen. Området har inriktning mot byggnader, resurshushållning, miljöpåverkan, inomhusmiljö och människa.

Forskarutbildningarna kommer att bestå av det som högskolan i sin ansökan definierar som sina kärnämnen: energisystem, inomhusmiljö, miljöpsykologi, materialteknik och teknisk miljövetenskap, som alla ligger inom området.

Bedömargruppen anser att forskarutbildningarna kommer att stödja varandra och ge synergieffekter genom gemensamma seminarier, att de delar på laboratorieutrymmen och att de forskningsmässigt delvis ligger nära och stimulerar varandra. Dessutom kommer samtliga forskare och doktorander inom området byggd miljö inom kort samlokaliseras i nya lokaler på campuset.

Sakkunniggruppen anser att områdets omfattning och avgränsning är rimlig, såväl i ett svenskt som i ett internationellt perspektiv. Samverkan med det omgivande samhället är god. Dessutom är området en av högskolans två profiler.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att högskolans argumentation för området för examenstillstånd är tillfredsställande.

Högskolans kvalitetsarbete

Högskolan i Gävle presenterar en organisation med tre akademier, vilken framstår som stabil och genomtänkt. Högskolan har satsat på två starka profilområden, byggd miljö och hälsofrämjande arbetsliv, vilket är strategiskt riktigt enligt sakkunniggruppens bedömning. Man säkrar doktorandutbildningens kvalitet utifrån erfarenheten från de samarbeten man redan har med bland annat Kungl. Tekniska högskolan, Linköpings universitet, Uppsala universitet och Luleå tekniska högskola.

Det övergripande kvalitetsansvaret för forskarutbildningen ska ligga hos utbildnings- och forskningsnämnden. Ett särskilt utskott under denna nämnd, med benämningen forskarutbildningsråd, ska inrättas. Detta utskott tar det operativa ansvaret för forskarutbildningen och utgör forum för kvalitets- och policyfrågor. Till forskarutbildningsrådet knyts en särskild person med ansvar för att ta fram handledarkurser, introduktionsdagar för doktorander, internationalisering och utvärdering av forskarutbildningen. Forskarutbildningsrådet består av fem handledare (professorer/docenter) och tre doktorander. Forskarutbildningen inom forskningsområdet byggd miljö leds av en

studierektor (under tillsättning). I rådet ingår en representativ andel av forskarna och det ger doktoranderna möjlighet att framföra sina och övriga doktoranders synpunkter samt garanterar insyn och möjlighet till inflytande och samverkan.

Rekrytering av doktorander föreligger sedan tidigare. Den kommer även fortsättningsvis att ske via de egna forskningsmiljöerna och samarbeten med ovan nämnda universitet samt dessutom från den nystartade magisterexamensutbildningen vid högskolan. Individuella studieplaner kommer även i fortsättningen att upprättas av doktorand och handledare samt regelbundet följas upp. Forskningens och därmed också doktorsavhandlingarnas kvalitet garanteras sedan tidigare genom publicering i vedertagna internationella tidskrifter. Forskningens kvalitet säkras genom seminarier och granskning av interna och externa forskare inför tryckning av doktorsavhandlingen.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att högskolans kvalitetsarbete är tillfredsställande.

Forskarutbildningsmiljö

Inom området byggd miljö finns redan en levande forskningsmiljö, ämnesmässig kompetens, handlarresurser, etablerade nationella och internationella kontakter med ledande forskargrupper inom relevanta områden, internationaliseringsprogram, etablerade näringslivskontakter samt en stark koppling till utbildning på grundnivå och avancerad nivå. De doktorander som intervjuades vid hearingen gav en positiv bild av hur doktorandmiljön fungerar. Internationella samarbeten pågår sedan tidigare, och forskare och doktorander vid högskolan har genomfört forskningssamarbeten också vid utländska universitet.

Akademin för teknik och miljö kommer att sammanföra hittills utlokaliserad verksamhet (personal och laboratorier på Brynäs) med övrig verksamhet i en ny byggnad på campus. Därmed garanteras bredd i den framtida forskarutbildningsmiljön. Enligt högskolans ledning ska både doktorander och forskare ha sina arbetsplatser och laboratorier i denna nya byggnad. Detta ger förutsättningar för en god studiesocial miljö. Antalet forskare och doktorander inom akademien för teknik och miljö är tillräckligt för att en god forsknings- och utbildningsmiljö ska kunna skapas även i framtiden.

Det förefaller finnas en bra samverkan mellan doktorander och handledare och denna bör bli ännu bättre då alla placeras tillsammans i samma byggnad. Forskningen inom forskarutbildningsämnenas byggnadens energisystem samt inomhusmiljö är av dokumenterat god kvalitet, och inomhusmiljöforskningen håller dessutom en erkänd, hög internationell nivå.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att forskarutbildningsmiljön är tillfredsställande.

Handledarresurser

Som handledarkompetens inom området finns i dagsläget 12 professorer och fyra docenter. Det pågår ett generationsskifte i och med att några professorer är på väg att gå i pension. Ledningen har visat en tillfredsställande rekryteringsplan med dels

ett docentprogram för minst sex nydisputerade, dels nyrekrytering av en professor och en docent inom miljöpsykologi, en professor inom byggnadsteknik och en professor inom ventilationsteknik. Man avsåg även att stimulera rekrytering av fler kvinnor (underrepresenterat kön). Bedömargruppen anser att volymen och kvaliteten på handledarresurserna enligt ledningens rekryteringsplan är tillfredställande även långsiktigt.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att handledarresurserna är tillfredsställande.

Ekonomi

Området byggd miljö är en av högskolans profiler och har garanterats ett årligt basanslag på 25 miljoner kronor. Detta utgör en stabil finansieringsbas och ger goda förutsättningar för att växa även genom ytterligare externa anslag. Strategiska medel kommer dessutom att tillföras området i samband med flytten av forskningslaboratoriet till huvudcampus. Strategiskt arbete pågår för att få fortsatt stöd från näringsliv och samhälle i omgivningen, och det förefaller realistiskt att högskolan ska lyckas även med detta för både grundforskningen och den tillämpade forskningen. Forskarna har också goda förutsättningar att fortsatt erhålla projektanslag från externa forskningsfinansiärer, då man har haft framgång i ansökningar till olika forskningsstiftelser och dessutom håller på och bygger upp långsiktigt stöd från näringslivet.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att ekonomin är tillfredsställande.

Infrastruktur

Laboratorieresurser med specialutrustning och uppbyggda rum för både beteendevetenskaplig och ventilations- och materialteknisk forskning har varit en viktig bas för den nuvarande forskarutbildningen (i samarbete med KTH) under många år. Under hösten 2010 planerar man att flytta forskningslaboratorier och kontor för forskare och doktorander från Brynäs till huvudcampus i en gemensam ny byggnad. Detta kommer att ge en bra multidisciplinär forskningsmiljö för alla parter och kan förväntas ytterligare stimulera integreringen mellan de två forskningsämnena inomhusmiljö och byggnadens energisystem.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att infrastrukturen är tillfredsställande.

Sammanfattande bedömning och förslag till beslut

Bedömargruppen föreslår att Högskoleverket ger Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området byggd miljö.